

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Petry Venclové, Ph. D., a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. Ondřeje Bartoše ve věci

žalobců:

a) J. Z.

b) Ing. V. Z.

oba zastoupeni JUDr. Lucií Horčíčkovou, advokátkou
sídlem Jednořadá 1051/53, 160 00 Praha 6,

proti

žalovanému:

Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích,
sídlem Čechovo nábřeží 1791, 530 03 Pardubice,

za účasti:

1) J. S.

2) Ing. L. S.

oba zastoupeni Mgr. Vítězslavem Paděrou, advokátem
sídlem Svaté Anežky České 32, 530 02 Pardubice,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2022, č. j. ZKI PA - O - 008/00595/2022-04,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 5. 2022, č. j. ZKI PA - O - 008/00595/2022-04, bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrálního pracoviště Pardubice, ze dne 18. 3. 2022, č. j. OR 883/2021-606-12, kterým nebylo podle § 36 odst. 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „katastrální zákon“), vyhověno nesouhlasu žalobců s opravou chyby v katastrálním operátu provedenou podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Oprava byla provedena na základě návrhu Ing. L. S., k němuž bylo přiloženo prohlášení úředně oprávněného zeměměřického inženýra Ing. J. J. o geometrickém a polohovém určení ze dne 7. 10. 2021 (dále též „prohlášení o GPU“) s náležitostmi dle § 44 odst. 3 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů (dále též „katastrální vyhláška“), a geometrický plán č. 243-75/2020 pro katastrální území X.
2. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2022, č. j. ZKI PA - O - 008/00595/2022-04, podali žalobci žalobu, v níž namítali, že oprava chyby v katastrálním operátu byla provedena proti jejich vůli, neboť byli uvedeni v omyl. Žalobci se totiž domnívali, že jejich podpis na prohlášení o GPU *„je pouhým předpokladem plánovaného zaměření“*, resp. že *„jde pouze o souhlas s použitím rohu plotu jako bodu pro zaměření“*, přičemž Ing. J. J., úředně oprávněný zeměměřický inženýr, který je navíc *„v příbuzenském poměru s paní Ing. L. S.“*, je [v rozporu s § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1994 Sb.] *„dostatečně nepoučil ani neinformoval o relevantních právních následcích takto uděleného souhlasu“*. Žalobci jsou dále přesvědčeni, že byli postupem příslušného katastrálního úřadu *„zbaveni vlastnického práva k části svého pozemku“*. S provedením opravy dle takového podkladu (prohlášení o GPU s podpisy žalobců) proto žalobci nesouhlasí, dle žalobců se *„průběh hranice v daném území neměnil od 19. století“*, *„ke změně nebyl důvod ani v tomto případě“*, nebyla zde žádná chyba, a proto žalobci žádají, aby *„došlo k navrácení hranic předmětného pozemku do původního stavu“*. Dále žalobci *„nesouhlasí s provedením změny výměry předmětného pozemku v jejich spoluvlastnictví“*, neboť *„přicházejí o 186 m² původní výměry svého pozemku“*. V této souvislosti žalobci poukázali na to, že byla překročena mezní odchylka ve smyslu § 37 odst. 2 katastrální vyhlášky, nadto průběh opravené hranice stavební parcely č. X a pozemkové parcely č. X v k. ú. X byl nesprávně *„vyšetřen po stávajícím drátěném plotě“*, ačkoliv *„tento sloužil výhradně pro potřebu původního vlastníka, aniž by jakkoliv reflektoval hranice pozemku“*. Konečně žalobci žalovanému vytkli i to, že *„nebyli vyzváni k účasti na místním šetření“*. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobců mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc by měla být vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě [jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal; ostatně rozhodnutí soudu je primárně reakcí na žalobní námitky, teprve až v druhé řadě - a pouze

tehdy, je-li to pro vyjasnění stěžejních otázek nezbytné - případně může reagovat i na vyjádření k žalobě (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2021, č. j. 10 Afs 405/2020 – 41, bod 9)] zdůraznil, že žalobci v žalobě pouze opakuji námitky, které uplatnili již ve správním řízení a které byly žalovaným řádně vypořádány. Žalovaný proto setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

4. Osoby zúčastněné na řízení se ztotožnily s procesním stanoviskem žalovaného.

II.

5. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Předně soud připomíná, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument. Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní - tzn., že na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí [*„není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“* (nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68)]. Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok jeho rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. nález ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08, bod 24), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci – pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů – nesmí být přemrštěné. Jiný postup by ohrožoval funkčnost orgánů veřejné moci, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly (k tomu srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 9 As 413/2018 – 43, bod 21). Z výše uvedených důvodů proto např. soud není povinen reagovat na košatou a obsáhlou žalobu stejně košatým a obsáhlým rozsudkem (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 Afs 18/2015 – 48, bod 35, popř. rozsudky téhož soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 As 140/2019 – 93, bod 41, a ze dne 5. 3. 2021, č. j. 5 As 267/2019 – 106, bod 66). Implicitně lze samozřejmě vypořádat i důkazní návrhy účastníků řízení (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19, bod 62, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2017, č. j. 9 Ads 225/2016 – 61, body 42 a 44, a ze dne 11. 7. 2019, č. j. 5 Ads 213/2018 – 25, bod 18).
7. Současně platí, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené, a proto bude soud tam, kde se se závěry správních orgánů shodne,

na tyto odkazovat, event. je stručně shrne. Soud přitom není povinen hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88), resp. soud není povinen vše znovu převyprávět „vlastními slovy“ (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20).

8. Konečně je vhodné ve vztahu k samotnému soudnímu přezkumu dodat i to, že pojem „úplný přezkum“ (plná jurisdikce) není ani Evropským soudem pro lidská práva (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 40378/10 – Fazio Ali proti Spojenému království) vykládán doslova a Evropský soud pro lidská práva se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke zvláštnostem řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dle Evropského soudu pro lidská práva nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Evropský soud pro lidská práva zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva (srov. např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. 11. 1995, § 47).
9. K jednotlivým žalobním námitkám pak soud uvádí, že žalovaný na 9 stranách podrobně odůvodnil své závěry, přičemž proti zevrubné a promyšlené argumentaci žalovaného žalobci v žalobě postavili obdobné námitky, jaké uplatnili v odvolání,¹ aniž by předložili konkrétní relevantní konkurující argumentaci zpochybňující správnost závěrů žalovaného [za žalobní (či kasační) námitku přitom nelze i dle Nejvyššího správního soudu „rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů“ správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017 - 43, bod 50)]. Vzhledem k tomu, že žaloba neobsahuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů žalovaného, nebude soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již žalovaný přesvědčivě vyslovil (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88), a proto odkazuje na

¹ Uvedení konkrétních žalobních námitek [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] přitom nelze nahradit opakováním námitek uplatněných v opravném prostředku či snad pouhým odkazem na takové podání, a to proto, že námitky obsažené v opravném prostředku směřovaly proti jinému rozhodnutí, než které je předmětem přezkumu soudem [k tomu srov. shodně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005-74, ze dne 29. 2. 2008, č. j. 8 Afs 98/2007-73, a ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 161/2018 – 28, bod 13; tyto závěry Nejvyššího správního soudu obstály i v testu ústavnosti (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 1841/07)]. Ostatně i Nejvyšší správní soud v řízení o kasačních stížnostech setrval judikuje, že „uvedení konkrétních stížných námitek nelze nahradit zopakováním či parafrází námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než která jsou předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2019, č. j. 7 Afs 119/2018 – 29, bod 13), resp. že „uvedení konkrétních kasačních námitek nelze bez dalšího nahradit zopakováním námitek uplatněných v předchozích podáních nebo pouhým odkazem na tato podání“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2020, č. j. 5 Afs 155/2019 – 40, bod 10).

odůvodnění rozhodnutí žalovaného [tuto praxi aproboval i Evropský soud pro lidská práva a Ústavní soud (srov. např. nález ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20)] a stručně dodává následující:

10. Na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem (§ 36 odst. 1 katastrálního zákona). Opravu na základě návrhu podle odstavce 1 provede katastrální úřad do 30 dnů, ve zvlášť odůvodněných případech do 60 dnů, ode dne doručení návrhu (§ 36 odst. 2 katastrálního zákona). Oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4 (§ 36 odst. 3 katastrálního zákona). Sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci (§ 36 odst. 4 katastrálního zákona).
11. Správní orgány provedly opravu chybného geometrického a polohového určení dotčených pozemků, jehož příčinou nebyl zřejmý omyl při vedení a obnově katastru. Jednalo se o chybu vzniklou v důsledku nepřesností při podrobném měření a zobrazení předmětu měření v katastrální mapě, jejíž opravu lze provést v souladu s § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky na základě výsledku zeměměřických činností, který je využíván pro vyznačení příslušného předmětu polohopisu do katastrální mapy, a písemného prohlášení vlastníků pozemků, že hranice pozemků nebyla jimi měněna, není sporná ani nebyla zpochybněna. Podpisy na tomto prohlášení musí být úředně ověřeny; to neplatí, pokud ověřovatel, který ověřil příslušný výsledek zeměměřické činnosti, na tomto prohlášení písemně potvrdil, že vlastníci dotčených pozemků, jejichž totožnost zjistil, před ním prohlášení podepsali. Žalobci s provedenou opravou nesouhlasili, nicméně správní orgány jejich nesouhlas v řízení vedeném podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona vyhodnotily jako nedůvodný. Soud se s jejich závěrem, že podmínky pro opravu údajů katastru dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona byly v nyní posuzovaném případě splněny, ztotožňuje.
12. Dne 25. 10. 2021 byl u katastrálního úřadu podán Ing. L. S. návrh na opravu chyby v katastrálním operátu. K návrhu bylo přiloženo prohlášení o GPU a geometrický plán č. 243-75/2020 pro katastrální území X. Ing. L. S. je v katastru nemovitostí evidována jako vlastníka (společné jmění manželů) pozemků dotčených opravou, konkrétně pozemků evidovaných v katastru nemovitostí jako pozemkové parcely č. X, č. X a č. X, vše v katastrálním území X, a proto byla oprávněna k podání návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu (§ 36 odst. 1 katastrálního zákona). K návrhu bylo přiloženo prohlášení o GPU, které obsahuje náležitosti vyžadované § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky a zcela odpovídá stanovenému vzoru (bod 21 přílohy katastrální vyhlášky). Jsou v něm řádně označeni všichni vlastníci dotčených pozemků, pozemky jsou označeny parcelními čísly a názvem katastrálního území, v němž se nacházejí. Prohlášení o GPU je opatřeno podpisy všech vlastníků opravou dotčených pozemků (tedy i žalobců - opak ostatně žalobci v žalobě ani netvrdili) a prohlášením úředně oprávněného zeměměřického inženýra

Ing. J. J., který ověřil příslušný geometrický plán č. 243-75/2020 pro katastrální území X, že podle výše uvedených dokladů zjistil totožnost vlastníků pozemků, u kterých dochází k opravě chybného geometrického a polohového určení, a že tito vlastníci před ním prohlášení o geometrickém a polohovém určení podepsali. V prohlášení o GPU bylo - mimo jiné - uvedeno následující: „*Vlastníci nebo oprávnění z odvozených práv (dále jen „vlastníci“) prohlašují, že geometrické a polohové určení výše uvedených pozemků evidované v katastru nemovitostí je chybné. Dále prohlašují, že správné geometrické a polohové určení je vyznačeno v geometrickém plánu č. 243-75/2020 a že hranice tak, jak jsou v tomto geometrickém plánu vyznačeny, nebyly jimi měněny, nejsou sporné ani nebyly zpochybněny.*“ Z citovaného vyplývá, že vlastníci pozemků (včetně žalobců) prohlásili tehdejší platné geometrické a polohové určení pozemků v jejich vlastnictví za chybné a projevíli vůli, aby v katastru nemovitostí bylo toto chybné geometrické a polohové určení pozemků v jejich vlastnictví opraveno dle geometrického plánu č. 243-75/2020 pro katastrální území X (tento geometrický plán byl vyhotoven pro průběh vytyčené hranice pozemků a opravu geometrického a polohového určení nemovitosti, byl ověřen úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem Ing. J. J. a byl v souladu s § 85 katastrální vyhlášky opatřen potvrzením katastrálního úřadu). Za těchto okolností soudu není zřejmé, o čem by měli být žalobci Ing. J. J. poučováni [nadto v § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1994 Sb., na který žalobci v žalobě poukázali, žádná „*poučovací*“ povinnost zakotvena není]. Žalobci jsou plně svéprávní, přičemž dle § 4 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „o. z.“), platí právní domněnka (kterou žalobci ničím nevyvrátili), že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností (k tomu srov. i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. 32 Cdo 4038/2019). Po přečtení jasného a srozumitelného textu prohlášení o GPU muselo být průměrně rozumnému člověku jasné, že podpis na prohlášení o GPU není „*pouhým předpokladem plánovaného zaměření*“, resp. že nejde „*pouze o souhlas s použitím rohu plotu jako bodu pro zaměření*“.

13. Namítali-li žalobci v žalobě, že byli uvedeni (J. S.) v omyl, pak toto tvrzení v řízení před soudem ničím neprokázali (stejně jako neprokázali tvrzení o příbuzenském poměru Ing. J. J. a Ing. L. S., které navíc bylo uplatněno bez toho, aby žalobci uvedli, co konkrétně z existence tvrzeného příbuzenského vztahu pro posuzovanou věc vyvozují), dokonce ani neoznačili žádné důkazy, jimiž by takové tvrzení mělo být prokázáno (přičemž soud nebyl povinen je o neunesení důkazního břemene poučovat, § 118a občanského soudního řádu se ve správním soudnictví nepoužije – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2022, č. j. 10 Ads 303/2020 – 52, bod 15, a judikaturu tam citovanou), přitom řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací a nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013 – 28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014 - 23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených (přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky). Obdobně tomu bylo i v řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, nadto žalobci přehlédli, že katastrální úřad nemůže vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, to přísluší pouze soudům v občanském soudní řízení [např. na základě

žaloby na určení neplatnosti konkrétního právního jednání (kterou mohou žalobci podat u příslušného civilního soudu)]. Katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, č. j. 6 As 143/2020 – 31). Ve správním řízení o opravě chyby v katastrálním operátu se proto správní orgány správně zabývaly pouze tím, zda byly splněny podmínky pro provedení opravy údajů katastru nemovitostí dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona a § 44 odst. 3 katastrální vyhlášky. Přitom dospěly ke správnému závěru, že předložené podklady splňovaly všechny platnými právními předpisy stanovené náležitosti. Současně správní orgány ověřily, že provedená oprava odpovídá podkladům přiloženým k návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu, které byly popsány výše. Takovému postupu nelze nic vytknout.

14. Naznačují-li žalobci v žalobě též to, že v katastru nemovitostí žádná chyba před provedenou opravou nebyla, pak tímto tvrzení popírají své vlastní výslovné a zcela jasné prohlášení obsažené v prohlášení o GPU, dle kterého je „*geometrické a polohové určení výše uvedených pozemků evidované v katastru nemovitostí chybné*“. Žalovaný nadto v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nad rámec nutného odůvodnění uvedl, že v projednávané věci nebyly ani dány důvodné pochybnosti o tom, že se jednalo o chybu. V katastrálním operátu totiž nejsou založeny žádné podklady, které by existenci chyby v geometrickém a polohovém určení dotčených pozemků vylučovaly. Hranice dotčených pozemků rovněž nebyly určeny závazně geometrickým plánem, který by byl součástí vkladové listiny založené ve sbírce listin. Listina, kterou nabyli žalobci vlastnické právo k pozemku stavební parcele č. X v katastrálním území X, není opatřena geometrickým plánem, který by určoval geometrické a polohové určení tohoto pozemku. Rovněž listina, kterou nabyt vlastnické právo k pozemku stavební parcele č. X v katastrálním území X předchází vlastníku J. Z., roč. X, nebyla opatřena geometrickým plánem, který by určoval geometrické a polohové určení tohoto pozemku. Kopie obou listin jsou součástí spisové složky, a to jako přílohy č. 4 a 12. Z podkladů shromážděných katastrálním úřadem rovněž nevyplývá, že by geometrické a polohové určení dotčených pozemků vzniklo nebo bylo upřesněno obnovou katastrálního operátu pozemkovými úpravami nebo novým mapováním. Tyto argumenty žalovaného pak žalobci žádnou konkrétní žalobní námitkou v žalobě nezpochybnili a soud v žádném případě nemůže za žalobce domýšlet žalobní body, fantazijně o nich spekulovat, resp. konstruovat namísto žalobců všechny možné zásahy do jejich veřejných subjektivních práv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2015, č. j. 6 Ads 5/2015 – 20, bod 10, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Afs 100/2017 – 91, bod 19). Jinými slovy řečeno, soud za žalobce nesmí domýšlet další argumenty či vybírat z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Jinak by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci jejich advokáta (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 6161/2018 – 28, bod 16). Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový

postup soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006–63).

15. Soud nemůže souhlasit ani stvrzením žalobců, že provedením opravy chyby v katastrálním operátu byli zbaveni vlastnického práva k části jejich pozemku. Jak již žalobcům vysvětlil žalovaný, opravou chyby v katastrálním operátu dochází pouze ke změně údajů evidovaných v katastru nemovitostí, aniž by bylo jakkoliv dotčeno vlastnické právo k nemovitosti či jeho rozsah. Tato skutečnost vyplývá ze zákonem vymezených pravomocí katastrálních úřadů, které jsou toliko evidenčními orgány a nerozhodují o skutečném stavu právních vztahů k nemovitostem (viz § 5 zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů). Proto rozhodnutím vzešlým z řízení o opravě chyby nemohlo být vlastníkům pozemků, tj. ani žalobcům, odňato jejich vlastnické právo. Provedením opravy došlo pouze ke změně v zobrazení pozemků v platné katastrální mapě v souladu s podklady a řádně vyjádřenou vůlí vlastníků pozemků, jak tato vůle vyplývá z obsahu prohlášení o GPU. Vymezení parcely je jen evidenční záležitostí a nemůže nic měnit na vlastnickém právu k pozemku² (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. 22 Cdo 2271/2006). Věc, jež musí být chápána jako hmotný substrát ve vnějším světě (zde tedy pozemek sám o sobě), se nijak nezměnila, a tudíž žalobci nemohli dojít žádné újmy na svých ústavně zaručených vlastnických právech (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 As 63/2017 – 61, bod 28).
16. Rovněž změnou výměry parcely pozemku evidovaného ve vlastnictví žalobců nemohlo dojít k zásahu do jejich vlastnického práva. Výměra parcely je vázána na geometrické určení pozemku, nikoliv na skutečný průběh jeho hranic v terénu. Je-li proto v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu měněna výměra pozemku z důvodu dřívější chyby v evidenci, neznamená to, že by vlastníku pozemku byla část pozemku „odebírána“ či „přidělována“. Pozemek, který vlastní, je stále týž a k žádnému zásahu do jeho vlastnického práva nedochází, stejně jako nedochází ke změnám hranice daného pozemku v terénu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2011, č. j. 9 As 86/2011 – 63), což potvrdili i žalobci, když v žalobě uvedli, že *„průběh hranic se v daném území neměnil od 19. století“* (i pokud by tedy některý z dotčených vlastníků v dobré víře užíval část pozemku, která mu nepatří, pak již musel vlastnické právo v mezidobí vydržet). Po opravě evidovaný údaj o výměře stavební parcely č. X v katastrálním území X odpovídá opravenému geometrickému určení a k jeho změně došlo v souladu s § 37 odst. 1 písm. d) katastrální vyhlášky, tj. z důvodu opravy chyby zobrazení hranice parcely v katastrální mapě. Výměra parcely evidovaná v katastru nemovitostí je údajem, který je odvozen od zobrazení pozemku v platné katastrální mapě [§ 2 písm. g) katastrálního zákona]. Předmětem vlastnického práva je ovšem pouze pozemek jako reálná část zemského povrchu, nikoliv parcely. Pozemek přitom nemusí být vždy totožný s parcelou, nýbrž

² Na tomto místě soud zdůrazňuje, že je třeba důsledně rozlišovat pojmy pozemek a parcela (což žalobci nečiní). Zatímco pozemek představuje reálný předmět právních vztahů, jde o konkrétní část zemského povrchu oddělenou od ostatních pozemků některou z hranic definovaných v § 2 písm. a) katastrálního zákona, parcela představuje určitou formu, v níž jsou pozemky evidovány v katastru.

může zahrnovat více parcel, popřípadě části různých parcel nebo naopak být částí parcely jediné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2001, sp. zn. 20 Cdo 20/99, či rozsudky téhož soudu ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. 22 Cdo 2271/2006, a ze dne 1. 3. 2017, sp. zn. 22 Cdo 81/2017).

17. Vyjádřeno jinými slovy, vymezení parcely je jen evidenční záležitostí a nemůže nic měnit na vlastnickém právu k pozemku. Proto také soud nemůže určovat, jaká je ve skutečnosti výměra parcely, neboť stanovení výměry parcely je jen věcí katastrálního úřadu, který parcely eviduje. Zpřesněním evidenčních údajů katastru o geometrickém a polohovém určení hranice pozemku a výměře parcely nedochází ke změně právních vztahů k pozemku. Pokud tedy dojde ke zpřesnění evidenčních údajů katastru tak, že výměra určité parcely je nadále zapsána v menším rozsahu než doposud, neznamená to, že by zaniklo vlastnické právo k té části pozemku, která byla dosud zahrnuta do (zmenšené) parcely. Vzniknou-li pochybnosti ohledně vlastnického práva ke zbývajícím částem pozemku, jehož výměra nadále převyšuje výměru nově určené parcely, lze se poté, co za pomoci geometrického plánu bude zbývajícím částem pozemku určena jako parcela, domáhat určení vlastnického práva k této parcele. Původní pozemek, jehož výměra byla dříve totožná s výměrou později zmenšené parcely, tak bude nadále zahrnovat dvě, případně i více parcel (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. 22 Cdo 2271/2006).
18. Důvodná není ani námitka překročení mezní odchylky (§ 37 odst. 2 katastrální vyhlášky). Podle § 37 odst. 1 písm. d) katastrální vyhlášky dochází ke změně výměry parcely při opravě chyb zobrazení hranice parcely v katastrální mapě a chyb výpočtů výměr parcel. Dle § 37 odst. 2 katastrální vyhlášky ke změně výměry podle odstavce 1 písm. b) a d) evidované v katastru nedochází, není-li při shodném kódu způsobu určení výměry překročena mezní odchylka, pokud nejde o obnovu katastrálního operátu novým mapováním nebo na podkladě výsledků pozemkových úprav. Výměra parcely po provedené opravě se proto porovná s výměrou parcely dosud evidovanou v katastru, a pokud je zjištěno překročení mezní odchylky podle bodu č. 14.9 přílohy katastrální vyhlášky, zaeviduje se výměra parcely podle nového stavu po provedené opravě. Z výše uvedeného je zřejmé, že předpokladem provedení změny výměry podle § 37 odst. 1 písm. d) katastrální vyhlášky evidované v katastru je překročení stanovené mezní odchylky, nikoliv to, že mezní odchylka překročena nebyla, jak se mylně domnívají žalobci. Je tomu tak proto, aby při zpřesnění nedocházelo k (nežádoucím) malým změnám výměr, resp. k takovým změnám, které se pohybují pod hranicí statistické chyby. V daném případě před provedením opravy chyby byla stavební parcela č. X evidována v souboru popisných informací s výměrou 1510 m². V rámci zpracování geometrického plánu č. 243-75/2020 byla výpočtem ze souřadnic lomových bodů určena výměra stavební parcely č. X po provedené opravě v hodnotě 1324 m². Při následném porovnání obou výměr bylo zjištěno překročení mezní odchylky (98 m²), a proto byla v souladu s ustanovením § 37 odst. 2 katastrální vyhlášky zaevidována nová hodnota výměry 1324 m². Z uvedeného vyplývá, že k překročení mezní odchylky nedošlo činností katastrálního úřadu, ale z důvodu existence předmětné chyby, která se v katastrálním operátu nacházela a jejíž existenci potvrdili vlastníci dotčených pozemků v rámci prohlášení ze dne 7. 10. 2021. Katastrální úřad neměl jinou možnost, než v souladu s právními předpisy zavést do evidence nově určenou výměru.

19. K námitce, že žalobci „*nebyli vyzváni k účasti na místním šetření*“, soud uvádí, že z ní není zřejmé, o jaké místní šetření by se mělo jednat, neboť v řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, se žádné místní šetření nekonalo, resp. k jeho konání nebyl žádný důvod. V řízení o opravě chyby v katastrálním operátu pak byl posuzován pouze soulad platných údajů katastru s podklady, které byly předloženy k provedení opravy chyby a které byly katastrálním úřadem založeny do katastrálního operátu. To, zda průběh hranic pozemků zachycený v geometrickém plánu č. 243-75/2020 pro katastrální území X odpovídá skutečnosti v terénu, nebylo předmětem posouzení v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Cílem tohoto řízení nebylo zjistit skutečný průběh vlastnické hranice pozemků. Z těchto důvodů je lichá i námitka žalobců, že průběh opravené hranice stavební parcely č. X a pozemkové parcely č. X v k. ú. X byl nesprávně „*vyšetřen po stávajícím drátěném plotě*“. Umístění tohoto plotu v terénu nebylo v rámci provedení opravy řešeno a nemělo žádný vliv na posouzení podkladů pro provedení opravy chyby v katastrálním operátu. Jak již bylo opakovaně zdůrazněno výše, v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu nebyl posuzován skutečný stav hranic pozemků v terénu, resp. jejich označení ploty či jiným trvalým způsobem. Katastrální úřad v odůvodnění svého rozhodnutí pouze poukázal na obsah záznamu podrobného měření změn č. 243 pro katastrální území X, z něhož vyplývá, že hranice pozemků stavební parcely č. X a pozemkové parcely č. X ve vlastnictví žalobců byly vyšetřeny po stávajícím drátěném plotě. Tyto opravené hranice jsou v záznamu podrobného měření změn č. 243 pro katastrální území X totiž opatřeny mapovými značkami dle bodu 10.3 poř. č. 2.12 přílohy katastrální vyhlášky.
20. Závěrem soud pro úplnost dodává, že žalobci v žalobě odkazovali pouze na listiny založené ve správním spise. V řízení před správním soudem se však dokazování správním spisem neprovádí [byť z jeho obsahu správní soudy vycházejí a důkazní prostředky (důkazy) v něm obsažené hodnotí – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2015, č. j. 7 As 238/2015 – 31]. Soud proto žádné dokazování neprováděl, ostatně žalobci toto ani nepožadovali a souhlasili, aby soud rozhodl bez nařízení jednání.

III.

21. Soud tedy shrnuje, že základní žalobní námitky nebyly důvodné, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I). Rozhodl přitom bez jednání, když zákonem stanovené podmínky pro takový postup byly splněny (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
22. Žalobci nebyli v řízení úspěšní, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl (výrok II), že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
23. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 5 větou první s. ř. s., podle níž osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Vzhledem k tomu, že soud v dané věci osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, rozhodl tak, že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 5. října 2022

JUDr. Petra Venclová, Ph. D., v. r.
předsedkyně senátu